

КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ

Финансиски извештаи

за годината завршена на
31 декември 2018

со Извештај на независниот ревизор

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатната добивка 1

Извештај за финансиската состојба 2

Извештај за промените во капиталот 4

Извештај за паричните текови 5

Белешки кон финансиските извештаи 6

Годишен извештај за работењето

Неревидирана годишна сметка

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје (“Друштвото”), прикажани на страните од 1 до 39, кои се состојат од извештајот за финансиската состојба на 31 декември 2018 година, извештајот за сеопфатната добивка, извештајот за промените во капиталот и извештајот за паричниот тек за годината тогаш завршена и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС“) и Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија применливи за друштвата за управување со пензиски фондови во Република Македонија, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата

исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2018 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување и Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија применливи за друштвата за управување со пензиски фондови во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2017 година беа ревидирани од друг ревизор, којшто искажа мнение без резерва на тие извештаи на 13 февруари 2018 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2018 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Управниот одбор на Друштвото на 7 февруари 2019 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од Управниот одбор на Друштвото на 7 февруари 2019 година.

Скопје, 18 февруари 2019 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

**Извештај за сеопфатната добивка
за годината што завршува на
31 декември 2018 година**

Во илјади денари

	Белешка	2018	2017
Приходи од управување со фондовите	4	241.047	218.239
Приходи од надоместок од придонеси		96.793	94.725
Приходи од надоместок за управување		144.253	123.513
Приходи од надоместок за премин		1	1
Расходи од управување со фондовите	4	(61.212)	(57.380)
Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)		(30.813)	(27.615)
Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)		(18.154)	(18.159)
Трошоци за трансакции		(457)	(692)
Трошоци за маркетинг		(10.094)	(9.190)
Трошоци за агенти		(489)	(493)
Останати трошоци за управување со фондовите		(1.205)	(1.231)
Добивка од управување со фондовите		179.835	160.859
Останати приходи на Друштвото	5	504	616
Расходи од управување со Друштвото		(52.762)	(53.399)
Трошоци за материјали и услуги	6	(7.993)	(8.613)
Амортизација	11,12	(2.167)	(2.679)
Останати трошоци од работењето	7	(8.772)	(8.102)
Плати, надоместоци за плата и останати трошоци за вработените	8	(32.251)	(34.005)
Резервирања за трошоци и ризици	20	(1.579)	-
Финансиски приходи		21.976	26.317
Камати од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	9	17.137	16.028
Курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	9	2.963	7.543
Нереализирани добивки од финансиски средства	9	1.482	2.191
Останати финансиски приходи	9	394	555
Финансиски расходи		(3.793)	(9.096)
Камати од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	9	(1)	(1)
Курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти	9	(2.967)	(7.523)
Нереализирани загуби од финансиски средства	9	(825)	(1.572)
Добивка пред оданочување		145.760	125.297
Данок на добивка	10	(14.767)	(12.791)
Нето добивка за годината		130.993	112.506
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна нето сеопфатна добивка		130.993	112.506

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**Извештај за финансиската состојба
на 31 декември 2018 година**

Во илјади денари

	Белешка	2018	2017
Средства			
Нетековни средства			
<i>Нематеријални средства</i>			
	11	2.273	1.469
<i>Недвижности, постројки и опрема</i>			
Градежни објекти		-	21.608
Материјални средства во подготовка		32.827	-
Мебел, возила и друга опрема		1.782	1.517
Недвижности, постројки и опрема	12	34.609	23.125
<i>Долгорочни финансиски вложувања</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	14	372.180	299.471
Дадени кредити, депозити и кауции	15	30.868	18.632
Долгорочни финансиски вложувања		403.048	318.103
Вкупно нетековни средства		439.930	342.697
Тековни средства			
<i>Пари и парични еквиваленти</i>			
Жиро сметка	22	8.939	538
Благајна		7	4
Девизни сметки		-	192
Депозити што доспеваат до 90 дена	15	6.000	7.502
Пари и парични еквиваленти		14.946	8.236
<i>Хартии од вредност</i>			
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	16	81.775	74.460
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	14	20.064	52.962
Краткорочни хартии од вредност		101.839	127.422
<i>Побарувања од купувачите и останати побарувања</i>			
Побарувања за надоместок од уплатени придонеси	17	462	931
Останати побарувања	17	39	68
Побарувања од купувачите и останати побарувања		501	999
<i>Однапред платени трошоци и пресметани приходи</i>			
Однапред платени трошоци		525	691
Пресметани приходи		12.744	11.373
Однапред платени трошоци и пресметани приходи	18	13.269	12.064
Вкупно тековни средства		130.555	148.721
Вкупно средства		570.485	491.418

**Извештај за финансиската состојба
на 31 декември 2018 година (продолжува)**

Во илјади денари

Капитал и обврски	Белешка	2018	2017
Капитал			
<i>Капитал</i>			
Акционерски капитал	19	110.459	110.459
Резерви		22.092	22.092
Акумулирана добивка		419.943	340.610
Капитал		552.494	473.161
Обврски			
<i>Тековни обврски</i>			
Обврски спрема поврзани субјекти	22	-	23
Обврски кон добавувачи во земјата		5.700	5.608
Обврски кон добавувачи во странство		150	137
Обврски за данок на додадена вредност		25	25
Обврски за персонален данок на доход		5	2
Обврски за даноци од добивката		2.965	2.941
Обврски кон државата и други институции по основ на неспомнати давачки		-	489
Обврски кон вработените		-	939
Пресметано, а одложено плаќање на трошоците		9.146	8.093
Тековни обврски		17.991	18.257
Вкупни обврски		17.991	18.257
Вкупно капитал и обврски		570.485	491.418

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 17 јануари 2019 година.

Г-ѓа Весна Стојановска
Генерален Директор

Г-дин Предраг Милошевски
Втор Генерален Директор

**Извештај за промените во капиталот
За годината што завршува на
31 декември 2018 година**

Во илјади денари

	Акционерски капитал	Резерви	Акумулирана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2017 година	110.459	22.092	289.604	422.155
Вкупна сеопфатна добивка за годината				
Добивка за годината	-	-	112.506	112.506
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	112.506	112.506
Трансакции со сопствениците				
Исплатена дивиденда	-	-	(61.500)	(61.500)
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	(61.500)	(61.500)
На 31 декември 2017 година	110.459	22.092	340.610	473.161
На 1 јануари 2018 година	110.459	22.092	340.610	473.161
Вкупна сеопфатна добивка за годината				
Добивка за годината	-	-	130.993	130.993
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	130.993	130.993
Трансакции со сопствениците				
Исплатена дивиденда	-	-	(51.660)	(51.660)
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	(51.660)	(51.660)
На 31 декември 2018 година	110.459	22.092	419.943	552.494

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**Извештај за паричните текови
За годината што завршува на
31 декември 2018 година**

Во илјади денари

	Белешка	2018	2017
Парични текови од оперативни активности			
Приливи од управување со фондовите		240.311	217.688
Приливи од продажба на други услуги		503	617
Исплатено на агенти		(489)	(493)
Исплатено на вработени		(32.251)	(32.576)
Исплатено на добавувачи на маркетинг активности		(10.094)	(9.190)
Исплатено за управување со фондот		(49.483)	(47.697)
Исплатено на други добавувачи		(34.504)	(30.569)
		113.993	97.780
Парични текови од инвестициски активности			
Набавка на материјални и нематеријални средства	11	(14.455)	(450)
Примени камати		14.705	13.165
Зголемување /намалување на пласмани во банки		(11.376)	(5.599)
Купување и доспевање на Х.Вр (во доспевање)		(38.325)	(45.926)
Купување и доспевање на Х.Вр (во тргување)		(6.172)	(2.436)
		(55.623)	(41.246)
Финансиски активности			
Исплата на дивиденди		(51.660)	(61.500)
		(51.660)	(61.500)
Нето промени на паричните средства			
		6.710	(4.966)
Парични средства на почетокот на годината		8.236	13.202
Парични средства на крајот на годината		14.946	8.236

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

1 Општи информации

КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво основано врз основа на одлуката на Основен Суд Скопје бр. 3147/2005 на 19 мај 2005 година. Друштвото е регистрирано со седиште на Бул. Илинден бр. 1 Скопје, Република Македонија.

Двата регистрирани акционери на Друштвото се: Прва Груп плц, Љубљана, Република Словенија со 51% и Комерцијална банка АД, Скопје, Република Македонија со 49% учество во вкупниот акционерски капитал.

Основна дејност на Друштвото е управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Закон за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите применливи прописи и регулативи во земјата.

Дозволата за основање на Пензиско друштво за управување со пензиски фондови е добиена од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување (МАПАС) на 4 април 2005 година. Од тогаш па до 9 јуни 2005 година, кога е добиено Одобрение за управување со задолжителни пензиски фондови бр. 02-01, Друштвото ги исполни сите задолжителни обврски и услови одредени со Законот и соодветните законски акти. На 2 декември 2009 година, Друштвото доби дозвола за управување со доброволни пензиски фондови бр. 02-02.

На 31 декември 2018 година, Друштвото има 29 вработени (31 декември 2017 година: 32 вработени).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики користени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиско друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано осигурување (МАПАС), Правилникот за водење сметководство и важечката сметководствена регулатива во Република Македонија.

Финансиските извештаи на Друштвото беа изготвени врз основа на историска набавна вредност освен финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби и финансиски средства расположливи за продажба кои се вреднуваат според објективна вредност. Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денар (МКД), која е функционална валута на Друштвото и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади (‘000) освен доколку не е поинаку наведено.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

Изготвувањето на финансиските извештаи изискува од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите од странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2018	31 декември 2017
1 ЕУР	61,4950	61,4907
1 УСД	53,6887	51,2722

2.3 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот е презентираан во Извештајот за финансиската состојба само доколку нетирањето на признаените износи е законски дозволено и доколку постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога идните економски користи во форма на приливи или зголемување на средствата во Друштвото се веројатни и мерливи.

Друштвото ги признава приходите по основ на следните видови на надомести:

- Надоместок од уплатените придонеси во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици во висина од 2,50%, (во 2017 година 2,75%).
- Месечен надоместок во висина од 0,035% од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на задолжителниот фонд”), (за 2017 година 0,035% за периодот).
- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг задолжителен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 720 дена пред да премине во друг пензиски фонд.
- Надоместок од уплатените придонеси максимум 2,9%, од уплатените придонеси во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд Скопје, пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици (во 2017 година: максимум 2,9%)
- Месечен надоместок во износ од 0,075% (2017 година: максимум 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на доброволниот фонд”).
- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 360 дена пред да премине во друг пензиски фонд

2.5 Трошоци за управување со фондовите

Трошоците за управување со фондовите се признават во периодот во кој настануваат.

Трошоци за МАПАС

Друштвото е обврзано да исплаќа одредена сума на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”) во износ од 0,8% (2017: 0,8%) од вкупно уплатените придонеси во месецот во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Задолжителниот фонд”) и во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд (во понатамошниот текст “Доброволниот фонд”) кои се управувани од страна на Друштвото.

Трошоци за банка чувар на имот

Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. КБ Прво пензиско друштво АД Скопје во 2018 година изврши промена на чуварот на имот на средствата на пензиските фондови со кои управува, така што почнувајќи од 03.10.2018 година, функцијата чувар на имот на средствата на пензиските фондови ја врши Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје. Претходно оваа функција ја вршеше НЛБ Банка АД Скопје.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Трошоци за управување со фондовите (продолжение)

Надоместокот за задолжителниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка Македонија АД Скопје изнесува 0,038% годишно од вкупните нето средства на Задолжителниот фонд. Во 2018 година надоместокот за банка чувар кој го наплаќаше НЛБ Банка АД Скопје изнесуваше 0,055% годишно од вкупните средства на Задолжителниот фонд, во 2017 година надоместокот изнесуваше 0,059%.

Надоместокот за Доброволниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка изнесува 0,06% годишно од вкупните нето средства на фондот. Претходно овој надоместок изнесуваше 0,25% годишно од вкупните средства на фондот. Надоместокот за 2017 година изнесуваше исто така 0,25% .

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд. Со промена на банката чувар од 03.10.2018 година, банката чувар на имот ги превзема трошоците поврзани со ангажирање на суб чувар, освен активностите што ги врши суб чуварот поврзани со процедурата за ослободување од данок и поврат на данок, како и други стварни трошоци за услуги кои ги извршува суб – чуварот како резултат на барања иницирани од страна на Друштвото.

Трошоци за маркетинг

Друштвото признава трошоци за маркетинг услуги во периодот кога истите настануваат. Маркетинг услугите на Друштвото вклучуваат креирање и емитување на реклами на телевизија, радио, печатени медиуми и интернет, различни видови на промоции, дизајнирање и дистрибуција на маркетинг материјали, рекламирање на карактеристиките на системот на задолжително и доброволно пензиско осигурување, објава на финансиски извештаи и објава на информативни проспекти. Во трошоци за маркетинг се вклучуваат и трошоците поврзани со годишните известувања (пошта и печатење) кои се доставуваат до членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

Трошоци за агенти

Друштвото признава трошоци за склучени договори со нови членови на фондовите. Во трошоците за агенти се вклучени и трошоци кои се однесуваат на полагање испити и лиценцирање на агентите, лица ангажирани по договор на дело со цел придобивање на нови членови во фондовите. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиско друштво, Друштвото ги признава и прикажува расходите за агенти во целост во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Трошоци за управување со фондовите (продолжение)

Останати трошоци за управување со фондовите

Друштвото признава трошоци за спроведување на постапка за давање согласности од страна на Агенцијата, пристап до информацискиот систем на Агенцијата и други трошоци поврзани со управување на фондовите.

2.6 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања. Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на тргување - датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството. Сите финансиски средства освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот во кој настануваат.

Последователно вреднување на финансиските средства

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и финансиските средства расположливи за продажба последователно се евидентирани по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена. Финансиските средства што се чуваат до доспевање и кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките или загубите во периодот во кој настануваат. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата.

Објективните вредности на котираните вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Финансиските средства расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок на финансиските средства за коишто не постои активен пазар и котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, а во кој случај се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се подмирени, поништени или престануваат да важат.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Обезвреднување на средствата

Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање, поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Друштвото го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во извештајот за сеопфатна добивка. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство класификувано како расположливо за продажба. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Друштвото го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во останата сеопфатна добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Обезвреднување на средствата (продолжение)

Обезвреднување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Друштвото се разгледуваат на секој датум на изготвување на Извештајот за финансиска состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку нето вредноста на дадено средство или единица која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместувачкиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од проценетата вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради обезвреднување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради обезвреднување на средството во претходните години.

2.8 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Друштвото кои најверојатно ќе создадат економски во иднина, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Нематеријални средства (продолжение)

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 10%-20% годишно.

2.9 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулирана загуба поради обезвреднување.

Амортизацијата се пресметува праволиниски, со цел алокација на набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на недвижностите, постројките и опремата:

Градежни објекти	2,5%
Компјутери	25,0%
Моторни возила	25,0%
Мебел и канцелариска опрема	10,0% - 25,0%

Последователните набавки се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со нето сметководствената вредност. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

2.10 Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело кога договорите со потенцијалните членови на фондовите се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување.

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од депозити по видување во банки и пари во благајна, жиро сметки во денари и странска валута и депозити со оригинален рок на доспевање до три месеци.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Резервации

Резервирање се признава и пресметува кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства за подмирување на обврската, а воедно може да биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на временската вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската.

2.13 Надомести за вработените

Друштвото плаќа плати и социјални придонеси на своите вработени, платени годишни одмори и платени отсуства. Во надоместоци за вработените се вклучени и: регрес за годишен одмор, трошоци за службени патувања, трошоци за стручно образование, надомест по основ на доброволно пензиско осигурување, јубилејни награди и останати трошоци согласно законската регулатива.

2.14 Данок на добивка

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот. Основа за пресметување на данокот на добивка е разликата меѓу вкупните приходи и расходи, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.15 Обврски по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат според објективната вредност на примените приливи, намалени за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.16 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Акционерскиот капитал се состои од 1.800 обични акции и изнесува 110.459 илјади денари. Истиот е целосно уплатен во паричен износ.

Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки. Според локалната законска регулатива од Друштвото се бара да пресметува и издвојува 5% од добивката за годината за законска резерва се додека нивото на резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Со датумот на известување задолжителната резерва на Друштвото е повисока од 1/10 од оснивачкиот капитал на Друштвото.

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Извештајот за финансиската состојба, доколку има, се обелоденети во Белешката за последователни настани.

2.17 Неизвесни средства и обврски

Неизвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се обелоденуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Трансакции со поврзани субјекти

Според регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, поврзана страна во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;

б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;

в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;

г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;

д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и

ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

2.19 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи.

2.20 Нови стандарди и интерпретации кои сеуште не се применети

На 31 декември 2018 година нема нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република Македонија.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Друштвото.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот Одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Друштвото. Надзорниот Одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики и ризикот од каматни стапки.

Кредитен ризик

Друштвото презема изложеност кон кредитен ризик, кој што претставува ризик од финансиска загуба која произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Друштвото или да не постапи според договореното.

Останати побарувања изнесуваат 13.770 илјада денари. Износ од 462 илјади денари се побарувања за надомест од уплатени придонеси за задолжителниот фонд, износ од 12.744 илјади денари се пресметани приходи по основ на управувачка провизија за задолжителен и доброволен фонд, кои сеуште не се фактурирани. Останатиот износ од 563 илјади денари е во главно за трошоци што се разграничуваат на повеќе периоди. Во оваа ставка нема побарување со период подолг од 1 година.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори

Изложеноста на Друштвото на ризици според евидентираните износи, категоризирани по географски региони на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година е како што следи:

31 декември 2018 година

	Република Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и парични еквиваленти	14.946	-	-	-	14.946
Дадени кредити, депозити и кауции	30.868	-	-	-	30.868
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	81.775	-	-	-	81.775
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	392.244	-	-	-	392.244
Останати побарувања	13.770	-	-	-	13.770
Вкупно на 31 декември 2018	533.603	-	-	-	533.603

31 декември 2017 година

	Република Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Пари и парични еквиваленти	8.236	-	-	-	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	18.632	-	-	-	18.632
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	74.460	-	-	-	74.460
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	352.433	-	-	-	352.433
Останати побарувања	13.063	-	-	-	13.063
Вкупно на 31 декември 2017	466.824	-	-	-	466.824

3.1 Пазарни ризици

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.1 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик

Друштвото е изложено на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ја сумаризира изложеноста на Друштвото на каматните ризици. Позицијата на Друштвото во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на Друштвото по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преоценка или датумот на доспевање.

31 декември 2018 година

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	14.939	-	-	-	-	7	-	14.946
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	-	-	-	30.868	30.868
ХВ за тргување	-	-	-	-	-	-	81.775	81.775
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	392.244	392.244
Останати побарувања	-	-	-	-	-	13.770	-	13.770
Вкупни финансиски средства	14.939	-	-	-	-	13.777	504.887	533.603
Обврски								
Тековни финансиски обврски	14.997	-	-	-	-	-	-	14.997
Вкупни финансиски обврски	14.997	-	-	-	-	-	-	14.997
Нето каматен ризик	(58)	-	-	-	-	13.777	504.887	518.606

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)****3.1 Пазарни ризици (продолжение)**

31 декември 2017 година

	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	8.232	-	-	-	-	4	-	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	-	-	-	18.632	18.632
ХВ за тргување	74.460	-	-	-	-	-	-	74.460
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	352.433	352.433
Останати побарувања	-	-	-	-	-	13.063	-	13.063
Вкупни финансиски средства	82.692	-	-	-	-	13.067	371.065	466.824
Обврски								
Тековни финансиски обврски	14.800	-	-	-	-	-	-	14.800
Вкупни финансиски обврски	14.800	-	-	-	-	-	-	14.800
Нето каматен ризик	67.892	-	-	-	-	13.067	371.065	452.024

Табелата подолу ја прикажува ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти во текот на 31.12.2018 и 31.12.2017 година (во %):

	31 декември 2018			31 декември 2017		
	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД	МКД
Средства						
Пари и парични еквиваленти	0,00%	0,00%	0,12%	0,01%	0,01%	0,01%
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	3,20%	-	-	2,59%
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	3,19%	-	-	3,98%	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	3,78%	-	-	4,12%	-	-
Обврски						
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	-
Тековни обврски	-	-	-	-	-	-

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2018, доколку цената на хартиите од вредност кои котираат на секундарниот пазар на капитал се зголемат / намалат за 10%, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за крај на извештајниот период 31 декември 2018 година ќе биде намалена/зголемена за приближно 4,6 милиони денари.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)****3.1 Пазарни ризици (продолжение)****Валутен ризик**

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Друштвото на 31 декември 2018 и 31 декември 2017 година.

31 декември 2018 година

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Пари и парични еквиваленти	-	-	-	14.946	14.946
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	30.868	30.868
ХВ за тргување	81.775	-	-	-	81.775
ХВ кои се чуваат до доспевање	392.244	-	-	-	392.244
Останати побарувања	-	-	-	13.770	13.770
Вкупни финансиски средства	474.019	-	-	59.584	533.603
Обврски					
Обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-
Останати финансиски обврски	150	-	-	14.847	14.997
Вкупни финансиски обврски	150	-	-	14.847	14.997
Нето девизна позиција	473.869	-	-	44.737	518.606

31 декември 2017 година

	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Пари и парични еквиваленти	68	99	25	8.044	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	18.632	18.632
ХВ за тргување	74.460	-	-	-	74.460
ХВ кои се чуваат до доспевање	352.433	-	-	-	352.433
Останати побарувања	-	-	-	13.063	13.063
Вкупни финансиски средства	426.961	99	25	39.739	466.824
Обврски					
Обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	23	23
Останати финансиски обврски	137	-	-	14.640	14.777
Вкупни финансиски обврски	137	-	-	14.663	14.800
Нето девизна позиција	426.824	99	25	25.076	452.024

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.2 Ризик од ликвидност

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Друштвото. Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2018 година

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Пари и парични еквиваленти	14.946	-	-	-	-	14.946
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	6.151	24.717	-	30.868
ХВ за тргување	81.775	-	-	-	-	81.775
ХВ кои се чуваат до доспевање	1.285	1.155	17.625	28.672	343.507	392.244
Останати побарувања	13.770	-	-	-	-	13.770
Вкупни финансиски средства	111.776	1.155	23.776	53.389	343.507	533.603
Обврски						
Обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	-
Останати финансиски обврски	14.997	-	-	-	-	14.997
Вкупни финансиски обврски	14.997	-	-	-	-	14.997
Нето ликвидна разлика	96.779	1.155	23.776	53.389	343.507	518.606

31 декември 2017 година

	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Пари и парични еквиваленти	8.236	-	-	-	-	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	-	18.632	-	18.632
ХВ за тргување	74.460	-	-	-	-	74.460
ХВ кои се чуваат до доспевање	774	1.043	51.145	34.894	264.577	352.433
Останати побарувања	13.063	-	-	-	-	13.063
Вкупни финансиски средства	96.533	1.043	51.145	53.526	264.577	466.824
Обврски						
Обврски спрема поврзани субјекти	23	-	-	-	-	23
Останати финансиски обврски	14.777	-	-	-	-	14.777
Вкупни финансиски обврски	14.800	-	-	-	-	14.800
Нето ликвидна разлика	81.733	1.043	51.145	53.526	264.577	452.024

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)****3.3 Проценка на објективната вредност**

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.3.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност на 31 декември 2018 и 2017 година, како што следи:

2018	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
<u>Хартии од вредност кои се чуваат за тргување</u>	<u>33.680</u>	<u>48.095</u>	<u>-</u>	<u>81.775</u>
2017	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
<u>Хартии од вредност кои се чуваат за тргување</u>	<u>37.357</u>	<u>37.103</u>	<u>-</u>	<u>74.460</u>

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Проценка на објективната вредност (продолжение)

3.3.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	31 декември 2018		31 декември 2017	
	Сметководстве на	Објектив на	Сметководстве на	Објектив на
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	14.946	14.946	8.236	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	30.868	30.868	18.632	18.632
ХВ кои се чуваат до доспевање	392.244	393.354	352.433	353.171
Останати побарувања	13.770	13.770	13.063	13.063
Вкупни финансиски средства	451.828	452.938	392.364	393.102
Обврски				
Тековни финансиски обврски	14.997	14.997	14.800	14.800
Вкупни финансиски обврски	14.997	14.997	14.800	14.800

3.3.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на сметководствената вредност, бидејќи се краткорочни.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на финансиски средства со кои не се тргува на активни пазари, се одредува според претпоставки базирани на пазарните услови кои постојат на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат пари и парични еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци. Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.4 Управување со капиталот

При управување на својот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својот капитал.

Усогласеност со законската регулатива

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото (поради зголемување на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд), Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината. Оваа усогласеност со Законот Друштвото ја проверува на дневна основа.

На 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година состојбата е како што следи:

	2018	2017
Главнина	552.494	473.161
Основна главнина	110.459	110.459
Минимум износ на потребна главнина	418.166	418.137
Сооднос на главнина и основна главнина	500,18%	428,36%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	132,12%	113,16%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****4. Приходи и расходи од управување со фондовите***Приходи и расходи од управување со Задолжителниот фонд*

	2018	2017
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	93.129	91.122
2. Приходи од надоместок за управување	137.471	117.993
3. Приходи од надоместок за премин	1	1
Приходи од управување со фондот	230.601	209.116
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	29.682	26.498
2. Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)	16.638	16.620
3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	-	-
4. Трошоци за трансакции	47	94
5. Трошоци за маркетинг	9.237	8.132
6. Трошоци за агенти	475	442
7. Останати трошоци за управување со фондот	1.136	1.156
Расходи од управување со фондот	57.215	52.942
Добивка или загуба од управувањето со фондот	173.386	156.174

Приходи и расходи од управување со Доброволниот фонд

	2018	2017
Приходи од управување со фондот		
1. Приходи од надоместок од придонеси	3.664	3.603
2. Приходи од надоместок за управување	6.782	5.520
Приходи од управување со фондот	10.446	9.123
Расходи од управување со фондот		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	1.131	1.117
2. Расходи за чуварот на имот (% од уплатени придонеси)	1.516	1.539
3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	-	-
4. Трошоци за трансакции	410	598
5. Трошоци за маркетинг	857	1.058
6. Трошоци за агенти	14	51
7. Останати трошоци за управување со фондот	69	75
Расходи од управување со фондот	3.997	4.438
Добивка или загуба од управувањето со фондот	6.449	4.685

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****5 Останати приходи на Друштвото**

	2018	2017
Останати приходи	504	616
Вкупни останати приходи на Друштвото	504	616

6 Трошоци за материјали и услуги

	2018	2017
Пошта, телекомуникации и друго	2.932	2.653
Услуги за одржување	2.860	3.811
Материјали и енергија	1.233	1.343
Наемнина	680	472
Трошоци за ситен инвентар	7	12
Останати трошоци	281	322
Вкупно трошоци за материјали и услуги	7.993	8.613

7 Останати трошоци од работењето

	2018	2017
Интелектуални и професионални услуги	1.261	1.700
Надомести за членови на Надзорен одбор	1.936	2.498
Репрезентација, спонзорства и донации	755	773
Надомести за надворешни соработници	2.413	2.486
Даноци, членарини	77	71
Банкарски надомести	196	180
Премии за осигурување	48	47
Загуба од продажба на материјални средства	1.021	-
Други нематеријални трошоци	1.065	347
Вкупни нематеријални трошоци од работењето	8.772	8.102

Загубата од продажба на материјални средства со износ од 1.021 илјада денари се однесува на продажба на деловен објект која произлегува како разлика меѓу продажната и сметководствената вредност (види белешка 12).

Во други нематеријални трошоци е вклучен износ од 709 илјади денари за трошок за лиценци

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****8 Плати, надомести и останати трошоци за вработените**

	2018	2017
Бруто плати	28.679	30.478
Регрес за годишен одмор	750	517
Јубилејна награда	27	354
Премии за доброволно осигурување на вработените	1.551	1.543
Трошоци за службени патувања	968	618
Трошоци за стручно образование	220	427
Други примања на вработените	56	68
Вкупни трошоци за плати, надомести и останати трошоци за вработените	32.251	34.005

9 Финансиски приходи и расходи

	2018	2017
Приходи од камати на депозити	859	552
Приходи од камати на хартии од вредност	15.078	13.767
Приходи од дисконт на хартии од вредност	1.200	1.708
Приходи од камати од работење со поврзани и неповрзани субјекти	-	1
Расходи од камати од работење со поврзани и неповрзани субјекти	(1)	(1)
Нереализирани добивки од финансиски средства	1.482	2.191
Нереализирани загуби од финансиски средства	(825)	(1.572)
Останати финансиски приходи	394	555
Приходи по основ на позитивни курсни разлики	2.963	7.543
Расходи по основ на негативни курсни разлики	(2.967)	(7.523)
Нето финансиски приходи и расходи	18.183	17.221

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

10 Данок на добивка

Заклучно со 31 декември 2018 година, односно 31 декември 2017 година пресметката на данокот на добивка е како што следи:

	2018
Добивка пред оданочување	145.760
Непризнаени расходи за даночни цели	1.914
Даночна основа	147.674
Пресметан данок на добивка 10%	14.767
Ефективна даночна стапка	10,13%
	2017
Добивка пред оданочување	125.297
Непризнаени расходи за даночни цели	2.610
Даночна основа	127.907
Пресметан данок на добивка 10%	12.791
Ефективна даночна стапка	10,21%

Документацијата на Друштвото за 2017 и 2018 година не била предмет на даночна контрола за данок на добивка од страна на даночните органи. Резервациите за дополнителни даноци и пенали, доколку постојат, кои може да бидат утврдени во случај на даночна контрола, не можат во оваа фаза да бидат утврдени со разумна точност.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

11 Нематеријални средства

Набавна вредност	Софтвер	Лиценци	Вкупно
1 јануари 2018	15.990	900	16.890
Набавки во текот на годината	1.482	-	1.482
31 декември 2018	17.472	900	18.372
Акумулирана амортизација			
На 1 јануари 2018	14.521	900	15.421
Амортизација за годината	678	-	678
На 31 декември 2018	15.199	900	16.099
Нето сметководствена вредност			
На 31 декември 2018	2.273	-	2.273
На 31 декември 2017	1.469	-	1.469

Набавна вредност	Софтвер	Лиценци	Вкупно
1 јануари 2017	15.970	900	16.870
Набавки во текот на годината	20	-	20
31 декември 2017	15.990	900	16.890
Акумулирана амортизација			
На 1 јануари 2017	13.800	900	14.700
Амортизација за годината	721	-	721
На 31 декември 2017	14.521	900	15.421
Нето сметководствена вредност			
На 31 декември 2017	1.469	-	1.469
На 31 декември 2016	2.170	-	2.170

На 31.12.2018 година бруто сметководствената вредност на целосно амортизираниот дел на нематеријални средства кои се во употреба изнесува 12.949 илјади денари.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

12 Недвижности, постројки и опрема

Набавна вредност	Објекти	Компјутери мебел,возила и друга опрема	Објекти и материјални средства во подготовка	Вкупно
На 1 јануари 2018	30.843	17.952	-	48.795
Набавки во текот на годината	-	175	33.775	33.950
Пренос од средства во подготовка	-	948	(948)	-
Отуѓување и расходување	(30.843)	(80)		(30.923)
На 31 декември 2018	-	18.995	32.827	51.822
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2018	9.235	16.435	-	25.670
Амортизација за годината	631	858	-	1.489
Отуѓување и расходување	(9.866)	(80)	-	(9.946)
На 31 декември 2018	-	17.213	-	17.213
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2018	-	1.782	32.827	34.609
На 31 декември 2017	21.608	1.517	-	23.125
Набавна вредност	Објекти	Мебел,возила и друга опрема	Материјални средства во подготовка	Вкупно
На 1 јануари 2017	30.843	18.005	-	48.848
Набавки во текот на годината	-	452	-	452
Пренос од средства во подготовка	-	-	-	-
Отуѓување и расходување	-	(505)	-	(505)
На 31 декември 2017	30.843	17.952	-	48.795
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2017	8.464	15.731	-	24.195
Амортизација за годината	771	1.187	-	1.958
Отуѓување и расходување	-	(483)	-	(483)
На 31 декември 2017	9.235	16.435	-	25.670
Нето сметководствена вредност				
На 31 декември 2017	21.608	1.517	-	23.125
На 31 декември 2016	22.379	2.274	-	24.653

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

12 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Со состојба на 31 декември 2018 на објектите во сопственост на Друштвото нема заложно право-хипотека.

На 31 декември 2018, бруто сметководствената вредност на целосно депрецирани недвижности, постројки и опрема е 15.320 илјади денари.

Во октомври 2018 година Друштвото изврши размена на постојниот деловен објект со друг деловен објект. Имено со Договор за размена на недвижен имот се изврши продажба на постојниот деловен објект и Друштвото купи друг деловен објект. Купениот деловен објект е евидентиран како средство во подготовка со вредност од 32.647 илјади денари и се уште не е расположлив за употреба.

Како резултат на оваа трансакција, Друштвото имаше одлив на парични средства во износ од 12.213 илјади денари.

13 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
31 декември 2018				
Средства според Извештај за финансиската состојба				
Пари и парични еквиваленти	-	14.946	-	14.946
Дадени кредити, депозити и кауции	-	30.868	-	30.868
Хартии од вредност за тргување	81.775	-	-	81.775
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	392.244	392.244
Останати краткорочни побарувања	-	13.770	-	13.770
Вкупно	81.775	59.584	392.244	533.603
			Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештај за финансиската состојба				
Тековни финансиски обврски			14.997	14.997
Вкупно			14.997	14.997

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****13 Финансиски инструменти по категории (продолжение)**

	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До достасување	Вкупно
31 декември 2017				
Средства според Извештај за финансиската состојба				
Пари и парични еквиваленти	-	8.236	-	8.236
Дадени кредити, депозити и кауции	-	18.632	-	18.632
Хартии од вредност за тргување	74.460	-	-	74.460
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	352.433	352.433
Останати краткорочни побарувања	-	13.063	-	13.063
Вкупно	74.460	39.931	352.433	466.824
			Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештај за финансиската состојба				
Тековни финансиски обврски			14.800	14.800
Вкупно			14.800	14.800

14 Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

	2018	2017
Државни обврзници	372.180	299.471
Краткорочен дел од обврзници во доспевање	20.064	52.962
Вкупно	392.244	352.433

Државните обврзници во износ од 55.257 илјади денари (2017 година: 65.077 илјади денари) се обврзници за денационализација и 336.986 илјади денари (2017 година: 287.356 илјади денари) се континуирани обврзници издадени од Министерството за финансии на Република Македонија. Обврзниците за денационализација имаат еднакви годишни рати кои доспеваат на 31 мај секоја година до 31 мај 2028 година и се со годишна каматна стапка од 2,00%. Континуираните обврзници доспеваат во период од 2024 до 2033 година и се со годишна каматна стапка од 2,9% до 5%.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година****15 Дадени кредити, депозити и кауции****На 31 декември 2018***Депозити што доспеваат до 90 дена*

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	27.12.2018-15.01.2019	6.000	0,3%	варијабилна камата
Вкупно		6.000		

Депозити што доспеваат од 1 до 5 години

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	09.11.2017 - 09.11.2019	6.151	3,30%	фиксна камата
ПРОКРЕДИТ БАНКА АД СКОПЈЕ	11.06.2018 - 11.06.2020	6.161	3,20%	фиксна камата
ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	13.06.2018 - 13.06.2021	6.160	3,20%	фиксна камата
СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	16.07.2018 - 16.07.2021	6.238	3,10%	фиксна камата
ПРОКРЕДИТ БАНКА АД СКОПЈЕ	18.07.2018 - 18.07.2020	6.158	3,20%	фиксна камата
Вкупно		30.868		

На 31 декември 2017*Депозити што доспеваат до 90 дена*

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	15.12.2017-10.01.2018	2.501	1,00%	варијабилна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	28.12.2017-10.01.2018	5.001	1,00%	варијабилна камата
Вкупно		7.502		

Депозити што доспеваат од 1 до 5 години

Банка	Период на орочување	Вредност	Камата	Тип на камата
СТОПАНСКА БАНКА АС СКОПЈЕ	15.07.2016-16.07.2018	6.241	3,20%	фиксна камата
ПРОКРЕДИТ БАНКА АД СКОПЈЕ	18.07.2016-18.07.2018	6.241	3,20%	фиксна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	09.11.2017-09.11.2019	6.150	3,30%	фиксна камата
Вкупно		18.632		

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Јавно

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2018 година

16 Хартии од вредност кои се чуваат за тргување

	2018	2017
Обврзници за денационализација	46.920	44.491
Континуирани обврзници	34.855	29.969
Вкупно	81.775	74.460

Обврзниците со износ од 46.920 илјади денари (2017 година: 44.491 илјади денари) се однесуваат на обврзници за денационализација, 34.855 илјади денари (2017 година: 29.969 илјади денари) се однесуваат на континуирани обврзници. Сите хартии од вредност се издадени од Министерството за финансии на Република Македонија. Обврзниците за денационализација се со каматна стапка од 2% годишно и достасуваат во годишни рати до 2028 година. Континуираните обврзници се со каматна стапка од 3,0% до 3,8 %. Каматата се исплатува во годишни рати, а главницата доспева во период од 2025 до 2033 година.

17 Останати побарувања

	2018	2017
Побарувања за надомест од уплатени придонеси	462	931
Побарувања за аванси	39	68
Вкупно	501	999

18 Однапред платени трошоци и пресметани приходи

	2018	2017
Однапред платени трошоци (претплати за весници, списанија, Блумберг и сл)	525	691
Пресметани, а нефактурирани приходи од провизија за управување	12.744	11.373
Вкупно	13.269	12.064

19 Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година, акционерскиот капитал (основна главнина) на Друштвото изнесува 110.459 илјади денари односно 1.800.000 евра кои се целосно уплатени.

Акционер	Број на обични акции	Вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Прва Гроуп плц., Љубљана	918	1.000	918.000	51%
Комерцијална Банка АД, Скопје	882	1.000	882.000	49%
Вкупно	1.800		1.800.000	100%

Основно матично претпријатие на Друштвото е AZ Finance Ljubljana со сопственост од 62% во Деј доо Љубљана кој пак поседува 70,2% од Прва Гроуп плц. Љубљана.

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

19 Акционерски капитал (продолжение)

Објавени и платени дивиденди за годината што завршува на 31 декември 2018 година

Конечна дивиденда од МКД 28.700 денари по акција:
Објавени и целосно платени: 51.660 илјади денари

*Објавени и платени дивиденди за годината што завршува на
31 декември 2017 година*

Конечна дивиденда од МКД 34.167 денари по акција:
Објавени и целосно платени: 61.500 илјади денари

Објавените и платени дивиденди за годините што завршуваат на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година се целосно исплатени во пари.

20 Резервирања за трошоци и ризици

Износ од 1.579 илјади денари е евидентиран како резервација за награди за вработените и ангажираните лица за 2018 година (2017: 0).

Со состојба на 31 декември 2018 година против Друштвото се води една прекршочна постапка од страна на МАПАС за неисполнување на фидуцијарна должност. По основ на истата, Друштвото има направено резервација во износ од 1.968 илјади денари (2017: 2.460 илјади денари) вклучена во позиција “Пресметано, а одложено плаќање на трошоците” во рамки на Извештајот за финансиска состојба.

21 Потенцијални обврски

На 31 декември 2018 година против Друштвото се водат три судски спорови. Друштвото во 2018 година не евидентира било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судскиот спор, поради тоа што смета дека нема да има материјално значајни последици .

На 31 декември 2018 година Друштвото нема преземени капитални обврски (2017: нема).

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

22 Трансакции со поврзани субјекти

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти на 31 декември 2018 година и 2017 година се како што следи:

<i>Трошоци од поврзани субјекти</i>	2018	2017
Комерцијална банка АД Скопје		
Трошоци за наем на сеф	6	6
Негативни курсни разлики	11	8
Банкарска и брокерска провизија	189	180
Вкупни трошоци од Комерцијална банка	206	194
Прва Груп плц. Љубљана		
Трошоци по основ на договор за вршење на услуги	-	-
Вкупни трошоци од Прва Груп плц.	-	-
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	206	194
<i>Приходи од поврзани субјекти</i>	2018	2017
Комерцијална банка АД Скопје		
Приходи од камати од трансакциски сметки	-	1
Приходи од позитивни курсни разлики	1	-
Вкупни приходи од поврзани субјекти	1	1
<i>Средства кај поврзани субјекти</i>	2018	2017
Комерцијална банка АД Скопје		
Средства на денарски трансакциски сметки	8.939	539
Средства на девизни трансакциски сметки	-	192
Вкупни средства кај поврзани субјекти	8.939	731

**Белешки кон финансиските извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2018 година**

22 Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

<i>Обврски кон поврзани субјекти</i>	2018	2017
Комерцијална банка АД Скопје		
Обврски за бизнис картички	-	23
<i>Вкупни обврски кон Комерцијална банка</i>	-	23
<hr/>		
Прва Груп плц. Љубљана		
Обврски по основ на договор за вршење на услуги	-	-
<i>Вкупни обврски кон Прва Груп плц. Љубљана .</i>	-	-
Вкупни обврски кон поврзани субјекти	-	23
Побарувања кон поврзани субјекти	-	-
<hr/>		
Трошоци за клучен персонал	2018	2017
Трошоци за клучен персонал	7.773	9.371

Во трошоци за клучен персонал е вклучен бруто трошокот за членови на Управен одбор и бруто надоместокот за членови на Надзорен одбор.

23 Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после датумот на известување, а кои би кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.